Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Provinciefonds

Meicirculaire 2016

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

- Gedeputeerde Staten van de provincies
- Dagelijks bestuur van het Interprovinciaal Overleg

DGBW/ Bestuur en Financiën

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
eventuele vragen per e-mail
postbus.gf@minbzk.nl

Datum
31 mei 2016

Kenmerk
2016-0000307156

circulaire

Onderwerp	meicirculaire provinciefonds 2016
Doelstelling	bekendmaking van beleid en het geven van informatie
Juridische grondslag	
Relaties met andere circulaires	decembercirculaire 2015 (2015-0000737419); septembercirculaire 2015 (2015-0000532753); meicirculaire 2015 (2015-0000299204)
Ingangsdatum	31 mei 2016
Geldig tot	1 juli 2017

Voorwoord

Voor u ligt de meicirculaire provinciefonds 2016. Deze circulaire informeert u in hoofdzaak over de provinciefondsuitkeringen voor 2016 en verder, gebaseerd op de voorjaarsbesluitvorming van het Rijk.

De politiek-bestuurlijke zaken zijn in hoofdstuk 1 uitgelicht. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document. De latere hoofdstukken richten zich op de doelgroep van financieel specialisten.

Ik wens u bij al uw taken en verantwoordelijkheden veel succes.

Mede namens de staatssecretaris van Financiën,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

dr. R.H.A. Plasterk

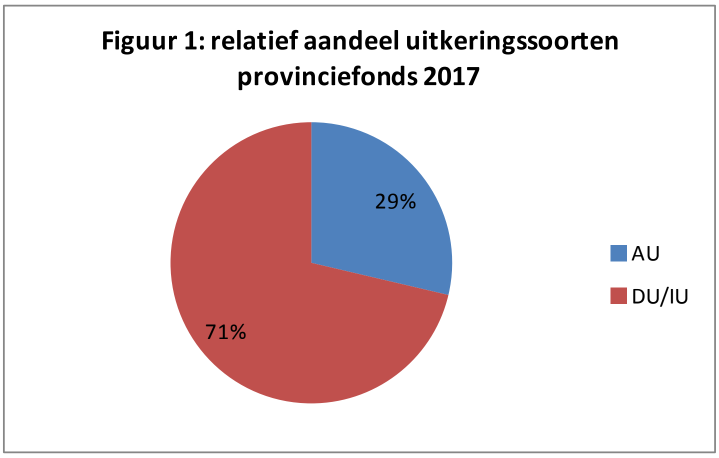
Inhoudsopgave

1 Hoofdpunten

Deze circulaire informeert provincies over de provinciefondsuitkeringen. Het provinciefonds is een belangrijke inkomstenbron van de provincies. De ontwikkeling ervan bepaalt daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van provincies. Factoren als provinciale rentelasten, dividendopbrengsten en belastingopbrengsten bepalen mede die financiële ruimte. Zij vallen echter buiten het bestek van deze circulaire.

Provincies ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de provinciefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. De circulaires bevatten ook actuele informatie die op een later tijdstip in de rijksbegroting wordt verwerkt. De mededelingen zijn steeds onder het voorbehoud van parlementaire goedkeuring.

De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het provinciefonds kent: de algemene uitkering en de decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Figuur 1 laat voor het jaar 2017 het procentuele aandeel van de uitkeringen zien.

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven (netto gecorrigeerde rijksuitgaven; NGRU). Volgens de normeringssystematiek (trap op trap af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd. De Voorjaarsnota van het Rijk resulteert voor 2017 in een hoger accres dan in september 2015 werd voorzien. Voor 2016 is sprake van een neerwaartse bijstelling maar blijft het accres positief. Daarnaast vindt in 2016 afrekening plaats van het definitief vastgestelde accres 2015. Het accres 2015 komt hoger uit dan in de septembercirculaire 2015 werd geraamd. Voor alle jaren van de meerjarenraming is op dit moment sprake van een positief accres.

Onlangs is het rapport 'Evaluatie normeringssystematiek gemeentefonds en provinciefonds 2010-2015' aan de Tweede Kamer aangeboden (https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2016/04/05/rapport-evaluatie-normeringsystematiek-gemeentefonds-en-provinciefonds-2010-2015). Het evaluatierapport is opgesteld door een ambtelijke werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de VNG, het IPO, het ministerie van BZK en het ministerie van Financiën.

De werkgroep concludeert dat de normeringssystematiek in grote lijnen voldoet aan de gestelde criteria. Belangrijk aandachtspunt is de stabiliteit van de uitkomst van de normeringssystematiek. Er zijn drie beleidsvarianten uitgewerkt, vooral gericht op een verbetering van de stabiliteit. Er is een duidelijke afruil tussen de verschillende criteria. Vergaande verbeteringen van de stabiliteit kunnen bijvoorbeeld ten koste gaan van de actualiteit of de evenredigheid. Uiteindelijk zal een nieuw kabinet in overleg met de decentrale overheden een oordeel geven over de in een volgende kabinetsperiode te hanteren normeringssystematiek. Hierbij zal ook de (potentiële) budgettaire impact van de geschetste beleidsvarianten van belang zijn.

Begin 2015 heeft het IPO een externe commissie ingesteld die zich heeft gebogen over verdeelvraagstukken binnen het provinciefonds. De directe aanleiding hiervoor waren de decentralisaties van de natuurtaken en de overheveling van de middelen voor verkeer en vervoer naar het provinciefonds. In december 2015 is het eindrapport 'Redelijk Verdeeld' van de commissie Jansen aangeboden aan de minister van BZK. Om het nieuwe verdeelmodel, zoals opgenomen in het eindrapport, formeel te kunnen doorvoeren, is het nodig de Financiële-verhoudingswet (Fvw) te wijzigen.
Het wetswijzigingstraject is gestart en de reacties van het IPO en de Raad voor de financiële verhoudingen op de consultatieversie van het wetsvoorstel zijn respectievelijk in april en mei van dit jaar ontvangen. Na verwerking van de beide adviezen zal het wetsvoorstel ter advisering aan de Raad van State worden aangeboden. Het streven is inwerkingtreding van deze wetswijziging op 1 januari 2017.

2 Algemene uitkering

2.1 Inleiding

Paragraaf 2.2 van dit hoofdstuk bevat informatie over wijzigingen in de verdeling als gevolg van de ontwikkeling van de omvang van de algemene uitkering en informatie over overige verdeelaspecten. Paragraaf 2.3 informeert de provincies over een aantal gegevens voor de berekening van de algemene uitkering.

2.2 Omvang en verdeling

Tabel 2.2.1 bevat de wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering over de periode 2016 tot en met 2021 ten opzichte van de septembercirculaire 2015. Deze stand komt overeen met de stand decembercirculaire 2015, omdat in die circulaire geen sprake was van wijzigingen in de omvang van de algemene uitkering. De wijzigingen in deze circulaire betreffen achtereenvolgens:

1. Algemene mutaties
   Deze mutaties hebben betekenis voor de financiële ruimte van de provincies.
2. Mutaties met corresponderende gevolgen voor inkomsten of uitgaven (de zogenaamde taakmutaties)
   Deze mutaties zijn geordend volgens de clusterindeling van het provinciefonds om provincies een overzicht te bieden per beleidsterrein. De clusterindeling, naar homogene provinciale beleidsvelden, zijn een hulpmiddel bij het onderhoud van de verdeling. Het staat provincies vrij de indeling al dan niet voor eigen doeleinden te hanteren en de clusterindeling heeft geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid van de algemene uitkering.

De tabel wordt gevolgd door een toelichting op de mutaties.

Tabel 2.2.1 Mutaties algemene uitkering 2016-2021 (bedragen in miljoenen euro's)

	Uitkeringsjaar	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
	Stand septembercirculaire 2015	628,283	617,899	643,264	680,241	723,333	723,333
	Mutaties decembercirculaire 2015	-	-	-	-	-	-
	Stand decembercirculaire 2015	628,283	617,899	643,264	680,241	723,333	723,333
	Mutaties deze circulaire						
	Algemene mutaties						
1)	Accres	0,711	11,331	8,144	4,242	9,235	32,074
2)	Plafond BTW-compensatiefonds	-0,709					
3)	Minder provincies						-5,000
	Voorzieningen						
4)	Friese Taal					0,065	0,065
	Stand deze circulaire	**628,285**	**629,230**	**651,408**	**684,483**	**732,633**	**750,472**

De tabel is opgezet volgens de gangbare begrotingsopzet van Rijk en provincies. Dat betekent dat een structurele verhoging of verlaging van de algemene uitkering zichtbaar is als een reeks bedragen. Een incidentele verhoging of verlaging daarentegen leidt alleen in het jaar van de mutatie tot de vermelding van een bedrag.

In bijlage 1 zijn de mutaties uit tabel 2.2.1 samengenomen met de mutaties uit eerdere circulaires. Deze bijlage geeft een totaalbeeld van de mutaties van jaar op jaar, ongeacht het moment van publicatie, in tegenstelling tot tabel 2.2.1, die een totaalbeeld geeft van circulaire op circulaire.

In de bijlagen 8 en 16 kunt u zien hoe de algemene uitkering in de uitkeringsjaren 2016 en 2017 over de provincies is verdeeld.
Voor uitkeringsjaar 2015 geldt dat omvang en verdeling van de algemene uitkering ten opzichte van de decembercirculaire 2015 ongewijzigd zijn. Zij zijn daarmee definitief geworden. Om die reden zijn de overzichten over dit uitkeringsjaar niet opnieuw opgenomen in deze circulaire (zie decembercirculaire 2015, hoofdstuk 2).

Toelichting

1. Accres

Tabel 2.2.2 toont het definitieve accres 2015.

Tabel 2.2.2 Accres provinciefonds 2015

Raming accres 2015 septembercirculaire 2015	-10,726 mln.
Raming accres 2015 septembercirculaire 2015	-0,83%
Mutatie	3,784 mln.
Vastgesteld accres 2015	-6,942 mln.
Vastgesteld accres 2015	-0,54%

Het accres 2015 is definitief vastgesteld op € – 6,9 miljoen oftewel -0,54%. Dit op basis van de realisatie van de rijksbegroting die is vastgesteld bij het Financieel Jaarverslag van het Rijk over 2015. De afrekening van het accres over 2015 vindt plaats in 2016. De afrekening betekent een positieve bijstelling van € 3,8 miljoen ten opzichte van de septembercirculaire 2015. Deze bijstelling is met name het gevolg van de extra uitgaven aan asiel op de rijksbegroting. De uitgaven aan eerstejaarsopvang van asielzoekers zijn uitgaven die worden gecategoriseerd als ontwikkelingssamenwerking. Uitgaven aan ontwikkelingssamenwerking zijn geen onderdeel van de accresberekening. Echter de uitgaven aan de eerstejaarsopvang van asielzoekers lopen wel mee in de accresberekening. Dit betekent dat sprake is van een ruimhartige toepassing van de normeringssystematiek. Deze werkwijze en toepassing van de normeringsystematiek is in het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom, dat Rijk en gemeenten op 28 april 2016 hebben gesloten, geëxpliciteerd en is ook van toepassing op 2016 en verder.

Tabel 2.2.3 laat de actuele raming van de accressen zien voor de jaren 2016-2021.

Tabel 2.2.3: Accressen provinciefonds 2016-2021 (jaartranches, x € 1 miljoen)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Stand septembercirculaire 2015	44,731	-4,455	30,910	35,314	40,620	
Gewijzigde tranches	-6,857	14,404	-3,187	-3,902	4,993	22,839
Stand meicirculaire 2016	37,874	9,949	27,723	31,412	45,613	22,839
Accres in %	*3,40%*	*0,43%*	*1,28%*	*1,54%*	*2,21%*	*1,09%*

Het accres 2016 wordt, ten opzichte van de raming in de septembercirculaire 2015, neerwaarts bijgesteld. Het accres 2016 komt daarmee uit op € 38 miljoen oftewel 3,4%. Dit is het resultaat van een veelheid aan mutaties op de rijksbegroting. Hieronder volgt een toelichting op de meest relevante mutaties die van invloed zijn op de ontwikkeling van het accres 2016 en 2017.

Het Nederlandse begrotingsbeleid kent het uitgavenkader als belangrijke sturingsvariabele. Het kader is een maximum: de overheid mag niet meer uitgeven dan het kader. Bij het Regeerakkoord wordt het uitgavenkader voor elk jaar vastgesteld voor de gehele kabinetsperiode. Jaarlijks wordt het uitgavenplafond aangepast voor de (geraamde) inflatie. Hierdoor blijven de collectieve uitgaven – gecorrigeerd voor de inflatie - gelijk.

De uitgaven van de overheid zoals die op de begrotingen van de departementen staan, worden ook elk jaar aangepast voor de prijsontwikkeling. Dat gebeurt echter niet met de algemene prijsontwikkeling maar met de loon- en prijsontwikkeling die het CPB raamt voor dat departement. Omdat het kader anders wordt geïndexeerd dan de begrotingen, kunnen er gedurende de kabinetsperiode verschillen ontstaan. Dat kan positief of negatief uitpakken. Er kan een tegenvaller ontstaan als de indexatie van het kader lager uitvalt dan verwacht tijdens het Regeerakkoord. Er kan ook een tegenvaller ontstaan als de indexatie van de begrotingen hoger uitvalt dan verwacht.

Beide effecten doen zich dit jaar voor. In de laatste raming van het CPB is de inflatie lager dan eerder verwacht. Hierdoor wordt het uitgavenkader verlaagd en mag de overheid minder uitgeven. Tegelijkertijd stijgen de lonen in de marksector, en daardoor ook bij de overheid, in 2017 juist meer dan verwacht bij het Regeerakkoord, waardoor de uitgaven van de overheid stijgen. De daling van het accres in 2016 hangt samen met het terugdringen van de overschrijding van het uitgavenkader in 2016.
Aan de andere kant hebben de hogere uitgaven aan migratie een positief effect op het accres. Ook hogere studieleningen dan verwacht dragen in positieve zin bij aan het accres. Ondanks de per saldo neerwaartse bijstelling blijft het accres 2016 positief.

Het accres 2017 kent een positieve bijstelling ten opzichte van de septembercirculaire 2015. Deze wordt veroorzaakt doordat de netto-gecorrigeerde rijksuitgaven (NGRU) 2016 ten opzichte van de NGRU 2017 zijn gedaald. Hierdoor is nu ten opzichte van de eerdere raming van 2016 op 2017 sprake van een stijging van de NGRU, met als gevolg een opwaartse bijstelling van het accres.

Tabel 2.2.4 geeft inzicht in de mutatie in de accressen 2016-2021 na de septembercirculaire 2015. Qua presentatie is gekozen voor een gedetailleerde opbouw. Zo ontstaat duidelijkheid over het incidentele of structurele karakter van de bedragen.

Tabel 2.2.4: Mutaties accressen provinciefonds 2016-2021 ten opzichte van de septembercirculaire 2015 (jaartranches, x € 1 miljoen)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tranche 2015	3,784	3,784	3,784	3,784	3,784	3,784
Afrekening 2015	3,784					
Tranche 2016	-6,857	-6,857	-6,857	-6,857	-6,857	-6,857
Tranche 2017		14,404	14,404	14,404	14,404	14,404
Tranche 2018			-3,187	-3,187	-3,187	-3,187
Tranche 2019				-3,902	-3,902	-3,902
Tranche 2020					4,993	4,993
Tranche 2021						22,839
Totaal gewijzigde tranches	0,711	11,331	8,144	4,242	9,235	32,074

De totaalregel in de tabel correspondeert met de accresregel in tabel 2.2.1.

2. Plafond BTW-compensatiefonds

In 2015 heeft het BTW-compensatiefonds (BCF) € 157 miljoen minder uitgekeerd dan mogelijk was onder het plafond. Het aandeel van provincies in de ruimte onder het plafond is voor dat jaar uitgekomen op € 17,7 miljoen. Dit is € 0,7 miljoen minder dan de eerder geraamde en uitgekeerde ruimte bij Miljoenennota 2016 (zie ook paragraaf 2.2 van de septembercirculaire 2015). Identiek aan de werkwijze bij het accres vindt de definitieve afrekening over 2015 plaats in 2016. Ondanks het hogere accres en de verhoging van het plafond door enkele taakmutaties is het aandeel van provincies in de ruimte onder het plafond kleiner geworden. Dit komt doordat provincies ten opzichte van gemeenten relatief minder BCF-declaraties hebben ingediend dan geraamd. De ramingen voor 2016 en verder worden conform de gebruikelijke werkwijze bijgesteld in de septembercirculaire 2016.

Het plafond van het BCF is per 2015 gekoppeld aan de accrespercentages zoals deze volgen uit de normeringssystematiek voor het gemeentefonds en provinciefonds. Het plafond wordt aangepast voor taakmutaties (zoals decentralisaties) die gepaard gaan met onttrekkingen of toevoegingen aan het BCF. Als het plafond overschreden wordt komt het verschil ten laste van het gemeentefonds en het provinciefonds. Bij een realisatie lager dan het plafond komt het verschil ten gunste van het gemeentefonds en provinciefonds. De toevoeging of uitname wordt over het gemeentefonds en provinciefonds verdeeld conform de gerealiseerde aandelen van de gezamenlijke gemeenten en provincies in het BCF.

3. Minder provincies

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2021. Daardoor wordt in de tabel de oploop van de maatregel minder provincies uit het

Regeerakkoord voor dat jaar zichtbaar. De uitnames 2015 tot en met 2020 zijn al opgenomen in de eerste regel van de tabel, de stand septembercirculaire 2015.

4. Friese Taal

De verhoging van de algemene uitkering voor de provincie Fryslân uit de meicirculaire 2014 voor de Friese taal is structureel doorgetrokken.

<u>Overige mededelingen algemene uitkering</u>

- Landelijk Meldpunt Afval

De provincies en het ministerie van Infrastructuur en Milieu sluiten naar verwachting voor de zomer 2016 een convenant over de overheveling van de financiering van het Landelijk Meldpunt Afval (LMA) van provincies naar het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu wordt hierdoor vanaf januari 2017 verantwoordelijk voor de opdrachtverlening aan Rijkswaterstaat. Het convenant zal vanaf 2017 een structurele verlaging van de algemene uitkering tot gevolg hebben van naar huidig inzicht € 1,995 miljoen. Verwerking vindt plaats in de septembercirculaire 2016.

- Generieke Digitale Infrastructuur

In paragraaf 2.2-4 van de meicirculaire 2015 bent u geïnformeerd over de verwerking van de jaarlijkse mutatie Generieke Digitale Infrastructuur. De mutatie wordt verwerkt via de maatstaf inwoners uit het cluster Bestuur. Voor uitkeringsjaar 2017 geldt ten opzichte van 2016 een verlaging van de uitname met € 74.000. Dit bedrag blijkt te gering om via de maatstaf inwoners te worden verdeeld en wordt daarom verdeeld via de uitkeringsfactor. Het overige deel van het uitnamebedrag in 2017 is wel verwerkt via de maatstaf inwoners.

- Negatieve algemene uitkering Noord-Brabant en Utrecht

In lijn met de aanpak in voorgaande jaren is de negatieve algemene uitkering voor het jaar 2015 in de decembercirculaire 2015 ongedaan gemaakt. Voor het jaar 2016 wordt deze aanpak voortgezet. Over de details van de oplossing volgt uiterlijk in de decembercirculaire 2016 duidelijkheid, als een definitief beeld bestaat van het negatieve bedrag aan algemene uitkering in 2016 dat ongedaan moet worden gemaakt.

De betreffende provincies kunnen in afwachting van die besluitvorming in hun begroting 2016 uit blijven gaan van de totale uitkering uit het provinciefonds voor het jaar 2016 waarover zij in de provinciefondscirculaires worden geïnformeerd. In de techniek van het provinciefonds zal naar een oplossing worden gezocht die op dat totaal geen invloed heeft.

2.3 Bedragen per eenheid, vaste bedragen ontwikkeltaken en uitkeringsfactoren

In de bijlagen 3 en 11 staan de bedragen per eenheid voor respectievelijk de uitkeringsjaren 2016 en 2017. De mededelingen van paragraaf 2.2 zijn in deze bedragen verwerkt. De bedragen per eenheid over 2015 zijn ten opzichte van de decembercirculaire 2015 (paragraaf 2.3) ongewijzigd en daarmee definitief geworden.

De vaste bedragen voor de ontwikkeltaken hebben eveneens geen wijziging ondergaan. Zij zijn opgenomen in de bijlagen 6 en 14.

Het verloop van de uitkeringsfactor over de periode 2016-2021 is opgenomen in tabel 2.3.1. Voor het uitkeringsjaar 2015 geldt dat de uitkeringsfactor ten opzichte van de decembercirculaire 2015 (paragraaf 2.3) niet is gewijzigd, waarmee deze definitief is geworden. Voor de periode 2016-2021 geldt dat de uitkeringsfactor voorlopig is. Bij de berekening van de uitkeringsfactor vanaf 2018 is uitgegaan van een trendmatige groei van het aantal inwoners met 0,4%, het aantal inwoners in landelijke gebieden met -0,4% en het aantal woonruimten met 0,6%. Voor de opcenten MRB ten slotte is een jaarlijkse groei gehanteerd van 1,4%.

Vanaf 2017 speelt ten aanzien van de opcenten MRB het volgende.
Vanaf dat jaar zijn nog geen belastinggegevens beschikbaar. De meest recente informatie betreft ramingen met betrekking tot de provinciale opcenten op de MRB voor 2016, afkomstig van de Belastingdienst. De provinciale MRB-tarieven 2016 zijn wel al definitief.
De berekening van de volumina voor de maatstaf MRB is te vinden in bijlage 10.
De ramingswijze voor 2017 houdt in dat de landelijke mutatie van de opbrengst MRB per opcent in 2016 ten opzichte van 2015 wordt doorgetrokken naar 2017. Het groeipercentage bedraagt 1,4%. De groei van 1,4% wordt voor 2017 ook toegepast op de afzonderlijke provinciale bedragen.

Tabel 2.3.1 Ontwikkeling uitkeringsfactor 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Uitkeringsfactor	1,027	1,036	1,055	1,078	1,109	1,125

3 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Dit hoofdstuk bevat mededelingen over de decentralisatie- en de integratie-uitkeringen. Deze uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het provinciefonds, maar hebben een eigen verdeling. Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering vrij besteedbaar en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Veel van de uitkeringen in dit hoofdstuk zijn verbonden met een zeker doel, waardoor de bestedingsvrijheid materieel wel begrensd kan zijn.

Tabel 3.1.1 bevat de wijzigingen in de bedragen ten opzichte van de septembercirculaire 2015 over de periode 2016 tot en met 2021, gevolgd door een toelichting, met onder meer informatie over de verdeling over de provincies.

Bijlage 2 bevat het overzicht van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de daarmee gemoeide bedragen over de periode 2016 tot en met 2021. In de bijlagen 7, 15 en 17 kunt u zien hoe de decentralisatie-uitkeringen in de verschillende uitkeringsjaren over de provincies zijn verdeeld. De bedragen van de decentralisatie-uitkeringen over uitkeringsjaar 2015 zijn ten opzichte van de decembercirculaire 2015 ongewijzigd en daarmee definitief geworden. Om die reden zijn de gegevens over 2015 niet opnieuw in deze circulaire opgenomen.

Tabel 3.1.1 Mutaties decentralisatie-uitkeringen (bedragen in miljoenen euro's)

		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Stand septembercirculaire 2015	1.564,921	1.559,902	1.414,943	1.413,888	1.412,523	
	Mutaties decembercirculaire 2015	-	-	-	-	-	-
	Stand decembercirculaire 2015	**1.564,921**	**1.559,902**	**1.414,943**	**1.413,888**	**1.412,523**	**1.412,523**
	Mutaties deze circulaire						
	Verkeer en vervoer						
1)	Verkeer en vervoer						-0,029
2)	Projecten verkeer en vervoer						-18,388
3)	Afsluitdijk	3,574					
4)	Zuiderzeelijn	57,777					-15,213
5)	Dubbele dijkzone Eemshaven-Delfzijl	0,200					
	Economische zaken						
6)	Big Start Giro D'Italia	2,500					
7)	Luchthavens	0,934					
8)	Fieldlab Region Smart Factories	2,000					
	Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening						
9)	Erfgoed en ruimte	0,724					
	Water en milieu						
10)	Beter Benutten	58,444					
11)	Bodemsanering	3,099	5,162	7,842	8,009	7,937	-27,988
12)	Hydrologische maatregelen	5,000					
13)	Zoetwatermaatregelen	6,895					
14)	Projectstimuleringsregeling Interreg V	0,285					
15)	Weidevogels	0,025	0,025	0,025	0,025		
16)	Waddenslib	0,100					
	Stand deze circulaire	**1.706,478**	**1.565,089**	**1.422,810**	**1.421,922**	**1.420,460**	**1.350,905**

Toelichting

1. Verkeer en vervoer

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2021. In de tabel wordt daardoor de mutatie in het totaalbedrag van de decentralisatie-uitkering Verkeer en vervoer voor dat jaar zichtbaar. De bedragen 2016 tot en met 2020 zijn al opgenomen in de eerste regel van de tabel, de stand septembercirculaire 2015. De verdeling over de provincies voor 2016 en verder is opgenomen in de bijlagen 7, 15 en 17.

2. Projecten verkeer en vervoer

De meerjarenraming strekt zich met ingang van deze circulaire uit tot en met het jaar 2021. In de tabel wordt daardoor de mutatie in het totaalbedrag van de decentralisatie-uitkering Projecten verkeer en vervoer voor dat jaar zichtbaar. De bedragen 2016 tot en met 2020 zijn al opgenomen in de eerste regel van de tabel, de stand septembercirculaire 2015. De verdeling over de provincies voor 2016 en verder is opgenomen in de bijlagen 7, 15, 17 en 18.

3. Afsluitdijk

De provincie Fryslân ontvangt in 2016 voor twee energieprojecten op de Afsluitdijk, Blue Energy en Off Grid Testcentre, een bedrag van € 3,574 miljoen.

4. RegioSpecifiek Pakket Zuiderzeelijn

De volgende provincies ontvangen een bijdrage in verband met het RegioSpecifiek Pakket (RSP) Zuiderzeelijn: Drenthe (€ 2,706 miljoen), Flevoland (€ 2,597 miljoen), Fryslân (€ 34,931 miljoen) en Groningen (€ 17,543 miljoen).

5. Dubbele dijkzone Eemshaven-Delfzijl

De provincie Groningen ontvangt een bedrag van € 0,2 miljoen voor het project 'Dubbele dijkzone Eemshaven-Delfzijl' om het Eems-estuarium te verbeteren.

6. Big Start Giro D'Italia

De provincie Gelderland ontvangt een eenmalige bijdrage van € 2,5 miljoen voor het organiseren van de Big Start van de Giro D'Italia 2016.

7. Luchthavens

Met de invoering van de RBML (Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens) zijn de provincies sinds 1 november 2009 het bevoegd gezag over de kleine, regionale (niet-nationale) luchtvaartterreinen. Voor 2016 ontvangen de provincies opnieuw een bedrag van € 0,934 miljoen. Ook de verdeling over de provincies is ten opzichte van 2015 ongewijzigd. In 2016 zal een besluit worden genomen over de eventuele voortzetting en hoogte van deze financiering door het Rijk vanaf 2017.

8. Field Lab Region of Smart Factories

De provincie Groningen ontvangt een bedrag van € 2 miljoen in het kader van de uitvoering van de Actieagenda Smart Industry van het kabinet, die onder meer ten doel heeft om het ontstaan van Fieldlabs te versnellen.

9. Erfgoed en ruimte

De volgende provincies ontvangen bedragen vanuit de beleidsnota Visie Erfgoed en Ruimte (Kiezen voor Karakter): Noord-Holland (€ 275.416), Drenthe (€ 222.500), Flevoland (€ 126.000), Groningen (€ 40.428) en Utrecht (€ 60.000). De bedragen zijn bestemd voor per provincie verschillende projecten met betrekking tot onder andere werelderfgoed, herbestemming, levend landschap en wederopbouw. De betreffende provincies zijn op de hoogte gesteld van de te ontvangen bedragen.

10. Beter Benutten

Provincies ontvangen in 2016 middelen voor de uitvoering van het lopende programma en het vervolgprogranma van Beter Benutten in de verschillende regio's. Onderdeel van het lopende programma is Decentraal Spoor. De ontvangende provincies en bedragen zijn opgenomen in bijlage 7.

11. Bodemsanering

De provincies Noord-Brabant, Noord-Holland en Utrecht ontvangen over de periode 2016 tot en met 2020 aanvullende middelen als onderdeel van het convenant "Bodem en Ondergrond 2016-2020" van 17 maart 2015. Het betreft de eerste tranche van het extra budget van het convenant. Verder ontvangt de provincie Overijssel over dezelfde periode een totale bijdrage van € 25,4 miljoen voor de asbestproblematiek in Hof van Twente. Op de bijdrage is € 1,6 miljoen in mindering gebracht vanwege de versnelling van de bijdrage in de Overijsselse asbestproblematiek in Het Gijmink die eerder heeft plaatsgevonden. Om dezelfde reden wordt de decentralisatie-uitkering Bodemsanering voor de provincie Zeeland in 2016 met € 2 miljoen verlaagd, in dit geval vanwege de versnelling die heeft plaatsgevonden in de bijdrage voor de bodemsanering van het Thermphos-terrein in Zeeland.

Een overzicht van de mutaties is opgenomen in onderstaande tabel:

Tabel 3.1.2 Overzicht mutaties decentralisatie-uitkering Bodemsanering (bedragen in euro's)

Provincie	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*
Overijssel	2.000.000	3.000.000	6.400.000	7.000.000	7.000.000
Utrecht	1.169.108	815.657	543.771	380.640	353.451
Noord-Holland	98.542	68.750	45.833	32.083	29.792
Zeeland	-2.000.000				
Noord-Brabant	1.831.146	1.277.544	851.696	596.187	553.602
Totaal	**3.098.796**	**5.161.951**	**7.841.300**	**8.008.910**	**7.936.845**

De nieuwe totaalbedragen per provincie zijn opgenomen in de bijlagen 7, 15 en 17.

12. Hydrologische maatregelen

Zoals reeds aangekondigd in de decembercirculaire 2015 stelt het ministerie van Infrastructuur en Milieu in 2016 € 5 miljoen beschikbaar ten behoeve van het uitvoeren van hydrologische maatregelen. Dit is de eerste overboeking in het kader van de totaal toegezegde € 30 miljoen voor dit doel.

De bedragen per provincie zijn opgenomen in bijlage 7.

13. Zoetwatermaatregelen

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu stelt voor het jaar 2016 middelen beschikbaar voor het uitvoeren van de zoetwatermaatregelen uit het Deltaplan Zoetwater. Het betreft de volgende maatregelen:

- Uitvoeringsprogramma Deltaplan Hoge Zandgronden Zuid (provincie Noord-Brabant en provincie Limburg);
- Uitvoeringsprogramma Deltaplan Hoge Zandgronden Oost (provincie Overijssel, provincie Gelderland, provincie Utrecht en provincie Drenthe);
- Proeftuin Zuid Westelijke Delta (provincie Zeeland);
- Programma Hoge Gronden regio Noord en Proeftuin IJsselmeergebied (provincie Groningen, provincie Fryslân, provincie Drenthe, provincie Noord-Holland en provincie Flevoland).

De bedragen per provincie zijn opgenomen in bijlage 7.

14. Projectstimuleringsregeling Interreg V

In het kader van de Interreg Projectstimuleringsregeling V (Stcrt. 2015, 10986) ontvangen de provincies Flevoland, Noord-Brabant en Drenthe elk een eenmalige bijdrage van € 47.500 en ontvangt de provincie Fryslân € 142.500. Deze bijdrage is bedoeld om het ontwikkelen en indienen van Interreg-projecten met een Nederlands lead-partner te stimuleren.

15. Weidevogels

De provincie Fryslân ontvangt in de periode 2016 tot en met 2019 een jaarlijkse bijdrage van € 25.000 ten behoeve van het lectoraat 'weidevogels' van Hogeschool Van Hall Larenstein in Leeuwarden.

16. Waddenslib

De provincie Groningen ontvangt in het kader van de Natuurambitie Grote Wateren in 2016 een bijdrage van € 100.000 voor de pilot 'nuttig toepassen van waddenslib'.

4 Overige mededelingen

4.1 Provinciefondstotalen

De provinciefondstotalen 2016-2021 zijn opgenomen in tabel 4.1.1. De bedragen uit de hoofdstukken 2 en 3 zijn hierin samengenomen.

Tabel 4.1.1 Provinciefondstotalen 2016-2021 (bedragen in miljoenen euro's)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Algemene uitkering	628,285	629,230	651,408	684,483	732,633	750,472
DU/IU	1.706,478	1.565,089	1.422,810	1.421,922	1.420,460	1.350,905
Totaal	**2.334,763**	**2.194,319**	**2.074,218**	**2.106,405**	**2.153,093**	**2.101,377**

4.2 Voorschotbetalingen

De bijlagen 5 en 13 bevatten de volumina van de maatstaven voor de uitkeringsjaren 2016 en 2017. De omschrijvingen van de maatstaven kunt u vinden in bijlage 19 van deze circulaire.

In bijlage 9 staan de termijnbedragen die horen bij de bevoorschotting 2016. Omdat in de decembercirculaire 2015 de volumina van de maatstaven over uitkeringsjaar 2015 definitief zijn vastgesteld zijn er geen verrekeningen over 2015.
De voorschotbetalingen 2016 zoals opgenomen in bijlage 9 zullen met ingang van 3 oktober 2016 (termijn 40) aan de geactualiseerde omvang en verdeling van het provinciefonds worden aangepast. De termijnbedragen gelden tot en met 26 september 2016 (termijn 39).

Voor de volledigheid melden wij dat u aan de berekening van de voorschotten geen rechten kunt ontlenen voor de definitieve vaststelling van de uitkeringen. De betalingen van de voorschotten vinden plaats op de door de provincies aangegeven rekeningen.

4.3 Loon- en prijsontwikkeling

De algemene uitkering is uitgedrukt in lopende prijzen. De decentralisatie- en de integratie-uitkeringen betreffen doorgaans nominale bedragen.

Om provincies in staat te stellen op een juiste wijze met nominale ontwikkelingen om te gaan is tabel 4.3.1 opgenomen. De tabel bevat de twee loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector. De cijfers zijn ontleend aan de meest recente publicaties van het CPB. Voor nadere informatie verwijzen wij naar de regelmatig bijgestelde prognoses op de website van het CPB (CPB), met name de rubriek Centraal Economisch Plan 2016 (CEP2016).

Tabel 4.3.1 Prijsmutaties per jaar 2014-2017

		2014	2015	2016	2017
overheidsconsumptie					
-	netto materiële consumptie	0,00%	0,30%	0,70%	1,20%
-	lonen en salarissen	1,60%	0,80%	1,90%	1,90%
algemene prijsontwikkeling					
-	prijsmutatie bbp	0,80%	0,50%	1,10%	0,90%

Bron: CEP2016

4.4 Vernieuwing Informatie voor derden

Sinds het uitkomen van het rapport 'Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten' (mei 2014) van de werkgroep Depla is veel werk verzet. Verschillende werkgroepen zijn aan de slag gegaan om de adviezen in het rapport uit te werken.

Uiteindelijk staat nu een geheel vernieuwde Iv3-2017 klaar om uitgerold te worden. Aanvankelijk was het idee om het Iv3-informatiesysteem een nieuwe naam te geven, namelijk I4All. Omdat de naam 'Iv3' sterk ingeburgerd bleek te zijn, is besloten van deze naamsverandering af te zien. De meest in het oog springende verandering betreft de taakvelden, voorheen functies geheten. In de huidige Iv3 is bij de gemeenten sprake van ongeveer 100 functies, in de nieuwe Iv3 zijn er nog ruim 50 taakvelden. Ook bij de provincies is dat aantal sterk afgenomen.

Inhoud

Eind april 2016 heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de nieuwe ministeriële regeling Informatie voor derden ondertekend. In deze regeling is vastgelegd welke taakvelden, economische categorieën en balansstanden in Iv3 opgevraagd gaan worden.

Op de site van de rijksoverheid staan de vernieuwde Iv3-informatievoorschriften 2017. Deze documenten bevatten het totaaloverzicht van de gegevens die opgevraagd worden, alsook de bijbehorende toelichting:

- gemeenten: Iv3-informatievoorschrift-2017-gemeenten
- provincies: Iv3-informatievoorschrift-2017-provincies

Vorm

Voor de aanlevering van de Iv3-gegevens zal het CBS uiterlijk 1 juli de nieuwe invoermatrices klaarzetten op de Kredo-site. Bij de aanlevering van de Iv3-gegevens verslagjaar 2017 kan Excel alsook XBRL gebruikt worden.

Handreikingen

Met ingang van verslagjaar 2017 zal het vernieuwde Iv3-informatievoorschrift 2017 gebruikt gaan worden. Er is gezocht naar mogelijkheden om vragen over de vulling van de Iv3-matrices te ondersteunen:

- een eerste handreiking is het beschikbaar stellen van een interactieve internetapplicatie voor vragen over Iv3-2017. Voorlopig is deze applicatie alleen nog voor de gemeenten beschikbaar, zie www.vraagbaakiv3gemeenten.nl.
- daarnaast is op de site van de rijksoverheid een beslisboom geplaatst die behulpzaam kan zijn bij de bepaling van de juiste Iv3-economische categorie (aan de lastenkant). Deze tabel bevat ook een was (2016)-wordt (2017)-overzicht van de economische categorieën. Zie: economische categorieën lasten kant.

Met vragen over bovenstaande kunt u zoals gebruikelijk terecht bij de postbus Iv3: postbusIv3@minbzk.nl.

4.5 Wijzigingsbesluit BBV

Inleiding
In eerdere circulaires bent u geïnformeerd over het toen in voorbereiding zijnde wijzigingsbesluit Besluit begroting en verantwoording (BBV). Het wijzigingsbesluit is gebaseerd op de voorstellen van de door de VNG ingestelde adviescommissie onder voorzitterschap van wethouder Depla. Het definitieve Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV met de wijzigingen voortvloeiende uit het traject Vernieuwing BBV is op 17 maart 2016 geplaatst in het Staatsblad (nr. 2016, 101). https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-101.html.

Inhoud van de wijzigingen
De wijzigingen richten zich op:
1. Een uniforme indeling in taakvelden;
2. Een uniforme basisset van beleidsindicatoren;
3. Verbeterde informatie over verbonden partijen;
4. Inzicht in de overheadkosten;
5. Enkele aanpassingen van het stelsel van baten en lasten.

In dit besluit zijn ook wijzigingen opgenomen in verband met de inwerkingtreding van de Wet modernisering Vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen (Vpb-plicht) en de
gevolgen daarvan voor de verantwoording van de grondexploitaties. Tot slot zijn nog enkele verduidelijkingen en kleine aanpassingen doorgevoerd. De voorstellen van de adviescommissie Depla met betrekking tot de vernieuwing van de accountantscontrole verkeren nog in de fase van nadere uitwerking en zullen, naar alle waarschijnlijkheid, op een later moment neerslaan in voorstellen tot wijziging van wet- en/of regelgeving.

Aanvullende ministeriële regelingen
De nieuw geformuleerde taakvelden en economische categorieën in het kader van de uitvoeringsinformatie en de verstrekking van de informatie voor derden (Iv3) zijn

vastgesteld in een ministeriële regeling (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-20622.html).

Ook de uniforme lijst van beleidsindicatoren is uitgewerkt in een ministeriële regeling (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-16004.html). Om praktische redenen is in deze ministeriële regeling geen meetdatum voor de beleidsindicatoren opgenomen. Gemeenten dienen bij het maken van de begroting en de programmaverantwoording de meest actuele cijfers van waarstaatjegemeente.nl te gebruiken. Om duidelijk te houden welke cijfers precies gebruikt zijn, behoren de bron en het jaar waaruit deze beleidsindicatoren komen (de periode) te worden vermeld in de begroting en de programmaverantwoording. De uniforme set van beleidsindicatoren voor de provincies zal op een later moment gereed komen, waarmee deze van kracht zullen worden voor de begroting 2018.

Inwerkingtreding
De wijzigingen uit dit besluit zijn van toepassing op de voorbereidingen van het begrotingsjaar 2017. Omdat openbare lichamen ingesteld op grond van de Wgr eerder hun begroting moeten opstellen zullen de wijzigingen van dit besluit voor het eerst doorwerken in de begrotingsvoorbereiding voor het jaar 2018. Voor de regels die zijn opgenomen in verband met de invoering van de Vpb-plicht geldt dat provincies en gemeenten vanaf het eerste boekjaar dat aanvangt op of na 1 januari 2016 belastingplichtig zijn, indien zij vanuit fiscaal oogpunt een onderneming drijven. Dat betekent dat zij daarmee in de (lopende) begroting van 2016 reeds rekening moeten houden. Provincies en gemeenten die belastingplichtig zijn als gevolg van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen kunnen lopende het begrotingsjaar via een begrotingswijziging voldoen aan de wijze waarop de heffing van de vennootschapsbelasting via dit wijzigingsbesluit in de begroting en jaarrekening dient te worden opgenomen en te worden verantwoord.

Richtinggevende notities commissie BBV
Naar aanleiding van het wijzigingsbesluit heeft de commissie BBV een aantal richtinggevende notities geschreven/geactualiseerd over de onderwerpen:

- Grondexploitatie (ingangsdatum 1-1-2016);
- Faciliterend grondbeleid (ingangsdatum 1-1-2016);
- Rente (ingangsdatum 1-1-2017);
- Overhead (ingangsdatum 1-1-2017).

In deze notities doet de commissie BBV - in aanvulling op het besluit - aanbevelingen en stellige uitspraken over aspecten die niet geregeld worden met het besluit, maar waar in de praktijk wel veel vragen over zijn cq. discussie over is. Ook de notitie over verbonden partijen wordt binnenkort geactualiseerd. De commissie BBV streeft ernaar om deze medio juli gereed te hebben.

Financiële kengetallen

De wijzigingen in het BBV in verband met de opname van een uniforme set financiële kengetallen zijn reeds doorgevoerd met het besluit van 15 mei 2015 (Stb. 2015, 206). Bij ministeriële regeling (9 juli 2015) zijn nadere regels vastgesteld over de wijze waarop de kengetallen door provincies en gemeenten moeten worden vastgesteld en in de begroting en het jaarverslag moeten worden opgenomen. Deze regeling is inmiddels aangepast in verband met de introductie van de geprognosticeerde begin- en eindbalans in de begroting en meerjarenraming. De aangepaste regeling is inmiddels vastgesteld en gepubliceerd (https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-16018.html).

In de toelichting op de regeling tot vaststelling van de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (regeling van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 9 juli 2015, nr. 2015-0000387198, Staatscourant 2015, 20619) is aangekondigd dat jaarlijks in de meicirculaire de benodigde gegevens voor de berekening van de belastingcapaciteit worden opgenomen.

Voor provincies gaat het om het (ongewogen) landelijk gemiddelde aantal opcenten van alle provincies. Dit gemiddelde bedraagt in 2016 80,4.

Bijlagen

Bijlage 1 Ontwikkeling algemene uitkering 2016-2021

Ontwikkeling algemene uitkering 2016-2021 (bedragen in miljoenen euro's)

Uitkeringsjaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Uitkeringen voorafgaand jaar	652,520	628,285	629,230	651,408	684,483	732,633
Algemene mutaties						
Accres tranche 2014 (incidenteel)	11,770					
Accres tranche 2015 (incidenteel)	3,784	-3,784				
Accres tranche 2015 (structureel)	3,784					
Accres	37,874	9,949	27,723	31,412	45,613	22,839
Plafond BTW-compensatiefonds	13,827	-0,294	5,305	6,528	7,531	
Generieke Digitale Infrastructuur	-0,274	0,074	0,092	0,134		
Inputfinanciering handelsregister				0,001	0,006	
Minder provincies	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000	-5,000
Verminderen aantal politieke ambtsdragers						
Water en milieu						
Uitname decentralisatie VTH			-5,942			
Voorzieningen						
Overheveling jeugdzorg	-90,000					
Stand deze circulaire	**628,285**	**629,230**	**651,408**	**684,483**	**732,633**	**750,472**

Bijlage 2 Overzicht decentralisatie-uitkeringen 2016-2021

Overzicht van decentralisatie-uitkeringen (bedragen in miljoenen euro's)

Uitkeringsjaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Cluster	Vindplaats
Natuur	446,000	446,000	346,000	346,000	346,000	346,000	Natuur en recreatie	sepcirc. 2015, § 3.2
Verkeer en vervoer	919,135	919,943	924,852	924,797	923,428	923,399	Verkeer en vervoer	meicirc. 2016, H3
Projecten verkeer en vervoer	76,859	81,981	41,962	40,962	40,966	22,578	Verkeer en vervoer	meicirc. 2016, H3
Afsluitdijk	4,074						Verkeer en vervoer	meicirc. 2016, H3
Zuiderzeelijn	67,911	20,062	15,213	15,213	15,213		Verkeer en vervoer	meicirc. 2016, H3
Dubbele dijkzone Eemshaven-Delfzijl	0,200						Verkeer en vervoer	meicirc. 2016, H3
Big Start Giro D'Italia	2,500						Economische zaken	meicirc. 2016, H3
Luchthavens	0,934						Economische zaken	meicirc. 2016, H3
Fieldlab Region Smart Factories	2,000						Economische zaken	meicirc. 2016, H3
Erfgoed en ruimte	0,724						Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	meicirc. 2016, H3
Beter benutten	58,444						Water en milieu	meicirc. 2016, H3
Bodemsanering	39,087	38,150	35,830	35,997	35,925		Water en milieu	meicirc. 2016, H3
BRZO	11,171	10,050	10,050	10,050	10,050	10,050	Water en milieu	sepcirc. 2015, § 3.10
Sterke regio's	1,000						Water en milieu	sepcirc. 2012, § 2.2.1
Waddenfonds	28,878	28,878	28,878	28,878	28,878	28,878	Water en milieu	juncirc. 2012, § 3.9
Hydrologische maatregelen	5,000						Water en milieu	meicirc. 2016, H3
Zoetwatermaatregelen	6,895						Water en milieu	meicirc. 2016, H3
Projectstimuleringsregeling Interreg V	0,285						Water en milieu	meicirc. 2016, H3
Weidevogels	0,025	0,025	0,025	0,025			Water en milieu	meicirc. 2016, H3
Waddenslib	0,100						Water en milieu	meicirc. 2016, H3
Monumentenzorg	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	Voorzieningen	juncirc. 2012, § 3.11
Programma IOV	15,256	pm	pm				Voorzieningen	sepcirc. 2015, § 3.12
Totaal decentralisatie-uitkeringen	**1.706,478**	**1.565,089**	**1.422,810**	**1.421,922**	**1.420,460**	**1.350,905**		

Bijlage 3 Bedragen per eenheid 2016

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2016

Uitkeringsfactor	1,027

Bedrag per eenheid	Maatstaf
11,65	inwoners
2,31	inwoners landelijk gebied met max 607.000
17.506,15	p-weg
48,83	woonruimten
89,09	oeverlengte
20,86	land
30,14	water
37,81	ehs_groen
118,62	opp. bedrijventerreinen
67.748,65	inrichtingen
1,97	aantal banen totaal
18.308,64	aantal banen stuwende werkgelegenheid
11,47	inw_oad
99,92	inw_groei
556,24	inw_krimp
12.631.516,58	vast bedrag
65,9	MRB

Bijlage 4 Bedragen per eenheid 2016 per cluster

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2016 per cluster

Cluster	Maatstaf	Bedragen per eenheid 2016 septembercirculaire	Wijzigingen 2016 deze circulaire	Bedragen per eenheid 2016 deze circulaire
Beheertaken				
Bestuur	inwoners	6,57		6,57
	vast bedrag	8.610.406,76		8.610.406,76
Verkeer en vervoer	p-weg	17.506,15		17.506,15
	woonruimten	21,11		21,11
	oeverlengte	82,70		82,70
	water	14,57		14,57
Water en milieu	woonruimten	18,97		18,97
	oeverlengte	6,39		6,39
	land	2,77		2,77
	water	11,06		11,06
	inrichtingen	67.748,65		67.748,65
	vast bedrag	686.816,83		686.816,83
Natuur en recreatie	inwoners	3,50		3,50
	land	4,51		4,51
	water	4,51		4,51
	ehs-groen	37,81		37,81
Economische zaken	woonruimten	2,45		2,45
	land	3,21		3,21
	opp. bedrijventerreinen	118,62		118,62
	aantal banen totaal	1,97		1,97
	vast bedrag	669.187,24		669.187,24
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	woonruimten	6,30		6,30
	land	9,38		9,38
	vast bedrag	658.610,42		658.610,42
Voorzieningen	inwoners	1,58		1,58
	inwoners landelijk gebied met max. 607.000	2,31		2,31
	land	0,99		0,99
	vast bedrag	2.006.495,33		2.006.495,33
Ontwikkeltaken				
Economische zaken	aantal banen stuwende werkgelegenheid	18.308,64		18.308,64
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	inw_oad	11,47		11,47
	inw_groei	99,92		99,92
	inw_krimp	556,24		556,24

Volumina uitgavenclusters en inkomstencluster 2016

	Aantal inwoners	Aantal inwoners landelijk gebied met max 607.000	Lengte p-weg	Aantal woonruimten	Aantal hm oeverlengte	Aantal ha land	Aantal ha water	Oppervlakte ehs_groen
Groningen	583.942	314.580	1.013,8	275.995	58.851	232.467	63.498	21.951
Fryslân	646.257	436.170	1.100,4	305.663	107.357	333.203	241.674	53.293
Drenthe	488.576	333.070	829,2	226.926	52.913	263.443	4.599	60.849
Overijssel	1.140.652	536.770	1.459,1	501.131	69.693	331.884	10.190	55.264
Gelderland	2.026.578	607.000	2.410,9	911.509	76.396	496.463	17.167	194.495
Utrecht	1.263.572	314.900	905,0	553.138	67.440	137.896	7.017	35.396
N-Holland	2.761.929	527.080	1.592,8	1.316.800	162.841	265.948	143.245	50.685
Z-Holland	3.600.011	556.890	1.810,7	1.672.090	190.012	280.828	61.051	36.583
Zeeland	380.726	248.730	875,8	206.670	37.794	178.258	115.086	19.499
N-Brabant	2.488.751	607.000	1.091,4	1.106.719	83.836	490.363	17.842	115.934
Limburg	1.117.941	544.620	883,4	532.983	27.282	214.618	6.332	55.531
Flevoland	401.791	132.130	894,8	165.552	36.411	141.164	100.067	19.963
Totaal	16.900.726	5.158.940	14.867,3	7.775.176	970.826	3.366.535	787.768	719.443

Volumina uitgavenclusters en inkomstencluster 2016 (vervolg)

	Oppervlakte bedrijven-terreinen	Aantal inrichtingen	Aantal banen totaal	Aantal banen stuwende werkgelegenheid	Aantal inw_oad	Aantal inw_groei	Aantal inw_krimp	Vast bedrag	Opcenten motorrijtuigen belasting
Groningen	3.488	55	239.350	101,14	0	16.109	10.322	1	610.798,65
Fryslân	3.977	23	241.290	102,18	646.257	0	663	1	742.732,56
Drenthe	2.932	13	192.190	75,14	488.576	8.252	1.766	1	598.913,04
Overijssel	6.214	27	516.440	234,70	0	10.358	3.962	1	1.307.884,86
Gelderland	9.928	63	882.240	369,28	0	18.458	9.029	1	2.321.307,78
Utrecht	4.366	19	660.330	296,45	0	8.695	1.638	1	1.604.683,20
N-Holland	9.759	68	1.419.610	686,79	0	15.788	1.211	1	2.877.761,41
Z-Holland	15.634	174	1.600.220	740,75	0	59.807	1.314	1	3.531.521,74
Zeeland	3.572	43	148.150	63,36	380.726	114	6.902	1	477.521,26
N-Brabant	15.280	135	1.190.360	597,00	0	10.430	2.231	1	3.417.871,22
Limburg	6.788	33	486.980	226,97	0	0	31.400	1	1.301.668,81
Flevoland	2.115	7	143.720	72,90	0	156.969	0	1	675.710,59
Totaal	84.053	660	7.720.880	3.566,66	1.515.559	304.980	70.438	12	19.468.375,12

Ontwikkeltaken niet via maatstaven

	Voorzieningen beheer in basis	Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening ontwikkel in basis	Verkeer en vervoer ontwikkel in basis	Water en milieu lucht/klimaat ontwikkel in basis	Water en milieu bodem ontwikkel in basis	Natuur en recreatie ontwikkel in basis	Ontwikkeltaken niet via maatstaven in basis	Ontwikkeltaken niet via maatstaven incl. uitkeringsfactor
Groningen	0	0	15.249.793	0	2.198.797	8.850.956	26.299.547	27.017.137
Fryslân	1.834.065	4.353.380	12.733.977	0	3.584.456	17.008.486	39.514.364	40.592.525
Drenthe	0	0	12.263.215	0	1.235.679	15.376.363	28.875.256	29.663.126
Overijssel	0	0	12.744.211	19.849	7.734.701	35.098.829	55.597.591	57.114.586
Gelderland	0	0	19.857.069	1.032.136	10.968.238	32.534.697	64.392.140	66.149.097
Utrecht	0	0	18.458.558	3.179.047	1.376.023	27.089.846	50.103.474	51.470.561
N-Holland	0	0	45.624.510	6.768.432	6.001.488	26.469.050	84.863.480	87.179.003
Z-Holland	0	0	45.931.321	9.128.029	8.956.784	30.947.736	94.963.869	97.554.985
Zeeland	0	0	12.130.173	0	482.585	17.743.082	30.355.839	31.184.107
N-Brabant	0	0	46.256.871	3.791.116	10.161.515	37.036.008	97.245.510	99.898.881
Limburg	0	0	20.542.596	1.270.322	731.668	28.801.006	51.345.592	52.746.570
Flevoland	0	0	15.907.308	0	236.188	6.048.179	22.191.674	22.797.180
Totaal	1.834.065	4.353.380	277.699.602	25.188.930	53.668.122	283.004.237	645.748.335	663.367.758

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2016

	Natuur	Verkeer en vervoer	Projecten verkeer en vervoer	Bodemsanering	BRZO	Programma IOV	Monu-mentenzorg	Luchthavens
Groningen	25.400.000	64.378.326	96.420	2.036.159	470.239	0	902.832	38.489
Fryslân	44.850.000	47.424.001	0	2.240.394	445.741	0	1.463.888	130.823
Drenthe	51.650.000	27.646.125	1.967.561	2.144.561	343.493	0	494.185	56.437
Overijssel	47.000.000	67.577.366	13.275.785	9.145.411	542.488	0	1.249.181	45.569
Gelderland	49.850.000	154.896.554	5.037.196	3.490.456	1.388.468	0	1.670.808	164.177
Utrecht	22.900.000	129.630.196	6.400.534	3.309.843	564.737	0	1.526.928	41.479
Noord-Holland	33.450.000	68.557.701	18.308.331	2.713.174	1.012.727	0	4.717.863	86.649
Zuid-Holland	32.650.000	93.371.198	1.929.454	4.125.125	2.736.937	15.256.000	3.028.763	109.135
Zeeland	18.150.000	26.093.845	0	1.367.428	343.493	0	1.327.425	66.109
Noord-Brabant	75.000.000	135.964.811	3.201.982	6.412.769	2.242.200	0	1.722.352	123.942
Limburg	36.500.000	70.099.985	23.630.000	1.674.897	955.980	0	1.777.234	49.756
Flevoland	8.600.000	33.494.787	3.011.866	426.527	124.497	0	118.541	20.739
Totaal	446.000.000	919.134.895	76.859.129	39.086.744	11.171.000	15.256.000	20.000.000	933.304

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2016 (vervolg)

	Afsluitdijk	Zuiderzeelijn (REP en RSP)	Dubbele dijkzone Eemshaven-Delfzijl	Big Start Giro D'Italia	Fieldlab Region Smart Factories	Sterke regio's	Waddenfonds	Beter Benutten
Groningen	500.000	27.677.000	200.000	0	2.000.000	0	0	10.384.000
Fryslân	3.574.000	34.931.000	0	0	0	0	28.878.000	880.000
Drenthe	0	2.706.000	0	0	0	0	0	0
Overijssel	0	0	0	0	0	0	0	10.408.000
Gelderland	0	0	0	2.500.000	0	0	0	11.684.000
Utrecht	0	0	0	0	0	0	0	13.133.000
Noord-Holland	0	0	0	0	0	0	0	2.272.000
Zuid-Holland	0	0	0	0	0	1.000.000	0	1.358.000
Zeeland	0	0	0	0	0	0	0	0
Noord-Brabant	0	0	0	0	0	0	0	1.664.000
Limburg	0	0	0	0	0	0	0	6.661.000
Flevoland	0	2.597.000	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.074.000	67.911.000	200.000	2.500.000	2.000.000	1.000.000	28.878.000	58.444.000

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2016 (vervolg)

	Hydrologische maatregelen	Zoetwater-maatregelen	Projectstimuleringsregeling Interreg V	Weidevogels	Waddenslib	Erfgoed en ruimte	Totaal
Groningen	55.500	137.100	0	0	100.000	40.428	134.416.493
Fryslân	426.500	100.450	142.500	25.000	0	0	165.512.297
Drenthe	941.500	539.480	47.500	0	0	222.500	88.759.342
Overijssel	888.000	1.282.624	0	0	0	0	151.414.424
Gelderland	399.500	834.742	0	0	0	0	231.915.901
Utrecht	85.500	26.650	0	0	0	60.000	177.678.867
Noord-Holland	226.500	65.100	0	0	0	275.416	131.685.461
Zuid-Holland	385.000	0	0	0	0	0	155.949.612
Zeeland	131.000	542.830	0	0	0	0	48.022.130
Noord-Brabant	742.500	1.673.582	47.500	0	0	0	228.795.638
Limburg	698.500	1.565.292	0	0	0	0	143.612.644
Flevoland	20.000	127.050	47.500	0	0	126.000	48.714.507
Totaal	5.000.000	6.894.900	285.000	25.000	100.000	724.344	1.706.477.316

Bijlage 8 Verdeling provinciefondsuitkeringen 2016

	Beheertaken via maatstaven bijlage 3 en 5 incl. uitkeringsfactor (1)	Ontwikkeltaken via maatstaven bijlage 3 en 5 incl. uitkeringsfactor (2)	Ontwikkeltaken niet via maatstaven bijlage 6 incl. uitkeringsfactor (3)	MRB-capaciteit bijlage 5* MRB-tarief (4)	OEM / vermogen (5)	Algemene uitkeringen (kolom 1 t/m 5) (6)	Decentralisatie-uitkeringen bijlage 7 (7)	Totale uitkeringen provinciefonds (kolom 6 en 7) (8)
Groningen	70.711.361	9.453.959	27.017.137	-40.251.631	-8.803.660	58.127.167	134.416.493	192.543.660
Fryslân	85.959.821	9.915.493	40.592.525	-48.946.076	-15.806.425	71.715.338	165.512.297	237.227.635
Drenthe	60.553.958	9.026.281	29.663.126	-39.468.369	-3.364.478	56.410.517	88.759.342	145.169.859
Overijssel	98.913.102	7.741.449	57.114.586	-86.189.612	-28.769.476	48.810.050	151.414.424	200.224.474
Gelderland	160.847.527	13.999.463	66.149.097	-152.974.183	-57.073.141	30.948.763	231.915.901	262.864.664
Utrecht	86.777.734	7.404.181	51.470.561	-105.748.623	-6.786.948	33.116.905	177.678.867	210.795.772
N-Holland	177.780.779	15.229.848	87.179.003	-189.644.477	-18.256.839	72.288.313	131.685.461	203.973.774
Z-Holland	217.794.060	20.821.984	97.554.985	-232.727.283	-2.481.924	100.961.822	155.949.612	256.911.434
Zeeland	59.567.506	9.633.390	31.184.107	-31.468.651	-10.021.375	58.894.978	48.022.130	106.917.108
N-Brabant	156.247.698	13.573.926	99.898.881	-225.237.713	-46.093.443	-1.610.651	228.795.638	227.184.987
Limburg	83.828.843	22.211.395	52.746.570	-85.779.975	-23.792.099	49.214.735	143.612.644	192.827.379
Flevoland	53.761.554	17.483.412	22.797.180	-44.529.328	-105.754	49.407.065	48.714.507	98.121.572
Totaal	1.312.743.943	156.494.780	663.367.758	-1.282.965.920	-221.355.562	628.285.002	1.706.477.316	2.334.762.318

Bevoorschotting uitkeringsjaar 2016

	Verleende voorschotten termijn 1 t/m 26				Te verlenen voorschotten termijn 27 t/m 50			
	Algemene uitkering	*DU Ontwikkel/ OEM variabel*	*Decentralisatie-uitkeringen*	*Totaal uitkeringen provinciefonds**	*Algemene uitkering*	*DU Ontwikkel/ OEM variabel*	*Decentralisatie-uitkeringen*	*Totaal uitkeringen provinciefonds***
Groningen	20.617.532	9.440.028	54.037.360	84.094.920	19.296.157	8.773.449	80.379.133	108.448.739
Fryslân	24.283.194	12.842.232	65.157.040	102.282.466	22.646.044	11.943.868	100.355.257	134.945.169
Drenthe	15.429.518	13.641.290	43.807.894	72.878.702	14.682.351	12.657.358	44.951.448	72.291.157
Overijssel	10.915.060	14.673.958	71.130.930	96.719.948	9.549.879	13.671.152	80.283.494	103.504.525
Gelderland	11.550.032	4.643.652	112.493.420	128.687.104	10.322.775	4.432.304	119.422.481	134.177.560
Utrecht	-3.471.624	20.511.400	84.844.838	101.884.614	-2.958.658	19.035.787	92.834.029	108.911.158
Noord-Holland	2.794.714	35.739.548	66.903.850	105.438.112	571.436	33.182.616	64.781.611	98.535.663
Zuid-Holland	2.780.856	49.326.134	80.130.700	132.237.690	3.107.905	45.746.927	75.818.912	124.673.744
Zeeland	19.586.970	10.968.854	25.626.744	56.182.568	18.145.276	10.193.878	22.395.386	50.734.540
Noord-Brabant	-10.218.962	9.208.914	115.810.734	114.800.686	-9.242.142	8.641.538	112.984.904	112.384.300
Limburg	10.562.344	14.995.838	70.011.812	95.569.994	9.697.919	13.958.633	73.600.832	97.257.384
Flevoland	14.112.332	11.773.398	23.803.624	49.689.354	12.603.306	10.918.029	24.910.883	48.432.218
Totaal	118.941.966	207.765.246	813.758.946	1.140.466.158	108.422.248	193.155.539	892.718.370	1.194.296.157

* De bedragen in deze kolom zijn gelijk aan 26 maal het totale bevoorschottingsbedrag uit de septembercirculaire 2015.

** De bedragen zijn het verschil van de overeenkomstige bedragen in bijlage 8 en deze bijlage. Algemene uitkering: de som van de kolommen 1, 2 en 4; DU Ontwikkel/OEM variabel: de som van de kolommen 3 en 5.

Termijnbedragen van de bevoorschotting op de uitkeringen over 2016 vanaf 4 juli 2016

	Vanaf termijn 27 t/m 50*			
	Algemene uitkering	*DU Ontwikkel/ OEM variabel*	*Decentralisatie-uitkeringen*	*Totaal uitkeringen provinciefonds*
Groningen	804.007	365.560	3.349.131	4.518.698
Fryslân	943.585	497.661	4.181.469	5.622.715
Drenthe	611.765	527.390	1.872.977	3.012.132
Overijssel	397.912	569.631	3.345.146	4.312.689
Gelderland	430.116	184.679	4.975.937	5.590.732
Utrecht	-123.277	793.158	3.868.085	4.537.966
Noord-Holland	23.810	1.382.609	2.699.234	4.105.653
Zuid-Holland	129.496	1.906.122	3.159.121	5.194.739
Zeeland	756.053	424.745	933.141	2.113.939
Noord-Brabant	-385.089	360.064	4.707.704	4.682.679
Limburg	404.080	581.610	3.066.701	4.052.391
Flevoland	525.138	454.918	1.037.953	2.018.009
Totaal	4.517.596	8.048.147	37.196.599	49.762.342

* De bedragen in deze bijlage zijn gelijk aan de bedragen in bijlage 9 gedeeld door 24.

Bijlage 10 Berekening provinciale opbrengst per opcent MRB 2016

Prognose provinciale opbrengst per opcent MRB voor uitkeringsjaar 2016

	(1) Opbrengst opcenten MRB 2016 (prognose)	*(2) Opcenten 2016*	*(3) Opbrengst opcenten MRB 2016 per opcent (k.1 : k.2)*
Groningen	54.300.000	88,9	610.799
Fryslân	51.100.000	68,8	742.733
Drenthe	55.100.000	92,0	598.913
Overijssel	104.500.000	79,9	1.307.885
Gelderland	205.900.000	88,7	2.321.308
Utrecht	116.500.000	72,6	1.604.683
Noord-Holland	195.400.000	67,9	2.877.761
Zuid-Holland	324.900.000	92,0	3.531.522
Zeeland	39.300.000	82,3	477.521
Noord-Brabant	260.100.000	76,1	3.417.871
Limburg	101.400.000	77,9	1.301.669
Flevoland	52.300.000	77,4	675.711
Totaal	1.560.800.000		19.468.375

Bijlage 11 Bedragen per eenheid 2017

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2017

Uitkeringsfactor 1,036

Bedrag per eenheid	Maatstaf
11,65	inwoners
2,31	inwoners landelijk gebied met max 607.000
17.506,15	p-weg
48,83	woonruimten
89,09	oeverlengte
20,86	land
30,14	water
37,81	ehs_groen
118,62	opp. bedrijventerreinen
67.748,65	inrichtingen
1,97	aantal banen totaal
18.308,64	aantal banen stuwende werkgelegenheid
11,47	inw_oad
99,92	inw_groei
556,24	inw_krimp
12.631.516,58	vast bedrag
65,9	MRB

Bijlage 12 Bedragen per eenheid 2017 per cluster

Overzicht van verdeelmaatstaven en bijbehorende bedragen per eenheid voor het jaar 2017 per cluster

Cluster	Maatstaf	Bedragen per eenheid 2016 deze circulaire	Wijzigingen 2017 deze circulaire	Bedragen per eenheid 2017 deze circulaire
Beheertaken				
Bestuur	inwoners	6,57		6,57
	vast bedrag	8.610.406,76		8.610.406,76
Verkeer en vervoer	p-weg	17.506,15		17.506,15
	woonruimten	21,11		21,11
	oeverlengte	82,70		82,70
	water	14,57		14,57
Water en milieu	woonruimten	18,97		18,97
	oeverlengte	6,39		6,39
	land	2,77		2,77
	water	11,06		11,06
	inrichtingen	67.748,65		67.748,65
	vast bedrag	686.816,83		686.816,83
Natuur en recreatie	inwoners	3,50		3,50
	land	4,51		4,51
	water	4,51		4,51
	ehs-groen	37,81		37,81
Economische zaken	woonruimten	2,45		2,45
	land	3,21		3,21
	opp. bedrijventerreinen	118,62		118,62
	aantal banen totaal	1,97		1,97
	vast bedrag	669.187,24		669.187,24
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	woonruimten	6,30		6,30
	land	9,38		9,38
	vast bedrag	658.610,42		658.610,42
Voorzieningen	inwoners	1,58		1,58
	inwoners landelijk gebied met max. 607.000	2,31		2,31
	land	0,99		0,99
	vast bedrag	2.006.495,33		2.006.495,33
Ontwikkeltaken				
Economische zaken	aantal banen stuwende werkgelegenheid	18.308,64		18.308,64
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	inw_oad	11,47		11,47
	inw_groei	99,92		99,92
	inw_krimp	556,24		556,24

Volumina uitgavenclusters en inkomstencluster 2017

	Aantal inwoners	Aantal inwoners landelijk gebied met max 607.000	Lengte p-weg	Aantal woonruimten	Aantal hm oeverlengte	Aantal ha land	Aantal ha water	Oppervlakte ehs_groen
Groningen	583.942	314.580	1.013,8	275.995	58.851	232.467	63.498	21.951
Fryslân	646.257	436.170	1.100,4	305.663	107.357	333.203	241.674	53.293
Drenthe	488.576	333.070	829,2	226.926	52.913	263.443	4.599	60.849
Overijssel	1.140.652	536.770	1.459,1	501.131	69.693	331.884	10.190	55.264
Gelderland	2.026.578	607.000	2.410,9	911.509	76.396	496.463	17.167	194.495
Utrecht	1.263.572	314.900	905,0	553.138	67.440	137.896	7.017	35.396
N-Holland	2.761.929	527.080	1.592,8	1.316.800	162.841	265.948	143.245	50.685
Z-Holland	3.600.011	556.890	1.810,7	1.672.090	190.012	280.828	61.051	36.583
Zeeland	380.726	248.730	875,8	206.670	37.794	178.258	115.086	19.499
N-Brabant	2.488.751	607.000	1.091,4	1.106.719	83.836	490.363	17.842	115.934
Limburg	1.117.941	544.620	883,4	532.983	27.282	214.618	6.332	55.531
Flevoland	401.791	132.130	894,8	165.552	36.411	141.164	100.067	19.963
Totaal	16.900.726	5.158.940	14.867,3	7.775.176	970.826	3.366.535	787.768	719.443

Volumina uitgavenclusters en inkomstencluster 2017 (vervolg)

	Oppervlakte bedrijven-terreinen	Aantal inrichtingen	Aantal banen totaal	Aantal banen stuwende werkgelegenheid	Aantal inw_oad	Aantal inw_groei	Aantal inw_krimp	Vast bedrag	Opcenten motorrijtuigen belasting
Groningen	3.488	55	239.350	101,14	0	16.109	10.322	1	619.349,83
Fryslân	3.977	23	241.290	102,18	646.257	0	663	1	753.130,82
Drenthe	2.932	13	192.190	75,14	488.576	8.252	1.766	1	607.297,82
Overijssel	6.214	27	516.440	234,70	0	10.358	3.962	1	1.326.195,25
Gelderland	9.928	63	882.240	369,28	0	18.458	9.029	1	2.353.806,09
Utrecht	4.366	19	660.330	296,45	0	8.695	1.638	1	1.627.148,76
N-Holland	9.759	68	1.419.610	686,79	0	15.788	1.211	1	2.918.050,07
Z-Holland	15.634	174	1.600.220	740,75	0	59.807	1.314	1	3.580.963,04
Zeeland	3.572	43	148.150	63,36	380.726	114	6.902	1	484.206,56
N-Brabant	15.280	135	1.190.360	597,00	0	10.430	2.231	1	3.465.721,42
Limburg	6.788	33	486.980	226,97	0	0	31.400	1	1.319.892,17
Flevoland	2.115	7	143.720	72,90	0	156.969	0	1	685.170,54
Totaal	84.053	660	7.720.880	3.566,66	1.515.559	304.980	70.438	12	19.740.932,37

Ontwikkeltaken niet via maatstaven

	Voorzieningen beheer in basis	Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening ontwikkel in basis	Verkeer en vervoer ontwikkel in basis	Water en milieu lucht/klimaat ontwikkel in basis	Water en milieu bodem ontwikkel in basis	Natuur en recreatie ontwikkel in basis	Ontwikkeltaken niet via maatstaven in basis	Ontwikkeltaken niet via maatstaven incl. uitkeringsfactor
Groningen	0	0	15.249.793	0	2.198.797	8.850.956	26.299.547	27.256.656
Fryslân	1.834.065	4.353.380	12.733.977	0	3.584.456	17.008.486	39.514.364	40.952.396
Drenthe	0	0	12.263.215	0	1.235.679	15.376.363	28.875.256	29.926.103
Overijssel	0	0	12.744.211	19.849	7.734.701	35.098.829	55.597.591	57.620.933
Gelderland	0	0	19.857.069	1.032.136	10.968.238	32.534.697	64.392.140	66.735.539
Utrecht	0	0	18.458.558	3.179.047	1.376.023	27.089.846	50.103.474	51.926.871
N-Holland	0	0	45.624.510	6.768.432	6.001.488	26.469.050	84.863.480	87.951.885
Z-Holland	0	0	45.931.321	9.128.029	8.956.784	30.947.736	94.963.869	98.419.854
Zeeland	0	0	12.130.173	0	482.585	17.743.082	30.355.839	31.460.568
N-Brabant	0	0	46.256.871	3.791.116	10.161.515	37.036.008	97.245.510	100.784.530
Limburg	0	0	20.542.596	1.270.322	731.668	28.801.006	51.345.592	53.214.193
Flevoland	0	0	15.907.308	0	236.188	6.048.179	22.191.674	22.999.288
Totaal	1.834.065	4.353.380	277.699.602	25.188.930	53.668.122	283.004.237	645.748.335	669.248.814

Verdeling decentralisatie-uitkeringen 2017

	Natuur	Verkeer en vervoer	Projecten verkeer en vervoer	Bodemsanering	BRZO	Zuiderzeelijn (REP)	Weidevogels	Monu-mentenzorg	Waddenfonds	Totaal
Groningen	25.400.000	64.435.581	97.479	2.036.159	450.000	20.062.000	0	902.832	0	113.384.051
Fryslân	44.850.000	47.466.177	0	2.240.394	350.000	0	25.000	1.463.888	28.878.000	125.273.459
Drenthe	51.650.000	27.670.668	1.967.561	2.144.561	290.000	0	0	494.185	0	84.216.975
Overijssel	47.000.000	67.662.344	20.976.839	9.145.411	500.000	0	0	1.249.181	0	146.533.775
Gelderland	49.850.000	155.040.730	7.036.136	3.490.456	1.270.000	0	0	1.670.808	0	218.358.130
Utrecht	22.900.000	129.745.337	6.399.474	2.956.392	520.000	0	0	1.526.928	0	164.048.131
Noord-Holland	33.450.000	68.559.461	309.391	2.683.382	910.000	0	0	4.717.863	0	110.630.097
Zuid-Holland	32.650.000	93.454.194	1.929.454	4.125.125	2.560.000	0	0	3.028.763	0	137.747.536
Zeeland	18.150.000	26.117.051	0	1.367.428	290.000	0	0	1.327.425	0	47.251.904
Noord-Brabant	75.000.000	136.085.663	3.203.042	5.859.167	2.050.000	0	0	1.722.352	0	223.920.224
Limburg	36.500.000	70.181.200	37.050.000	1.674.897	760.000	0	0	1.777.234	0	147.943.331
Flevoland	8.600.000	33.524.509	3.011.866	426.527	100.000	0	0	118.541	0	45.781.443
Totaal	446.000.000	919.942.915	81.981.242	38.149.899	10.050.000	20.062.000	25.000	20.000.000	28.878.000	1.565.089.056

	Beheertaken via maatstaven bijlage 11 en 13 incl. uitkeringsfactor (1)	Ontwikkeltaken via maatstaven bijlage 11 en 13 incl. uitkeringsfactor (2)	Ontwikkeltaken niet via maatstaven bijlage 14 incl. uitkeringsfactor (3)	MRB-capaciteit bijlage 13* MRB-tarief (4)	OEM / vermogen (5)	Algemene uitkeringen (kolom 1 t/m 5) (6)	Decentralisatie-uitkeringen bijlage 15 (7)	Totale uitkeringen provinciefonds (kolom 6 en 7) (8)
Groningen	71.338.249	9.537.773	27.256.656	-40.815.154	-8.803.660	58.513.865	113.384.051	171.897.916
Fryslân	86.721.894	10.003.398	40.952.396	-49.631.321	-15.806.425	72.239.942	125.273.459	197.513.401
Drenthe	61.090.796	9.106.303	29.926.103	-40.020.927	-3.364.478	56.737.797	84.216.975	140.954.772
Overijssel	99.790.012	7.810.081	57.620.933	-87.396.267	-28.769.476	49.055.283	146.533.775	195.589.058
Gelderland	162.273.514	14.123.574	66.735.539	-155.115.821	-57.073.141	30.943.664	218.358.130	249.301.794
Utrecht	87.547.058	7.469.823	51.926.871	-107.229.104	-6.786.948	32.927.700	164.048.131	196.975.831
N-Holland	179.356.886	15.364.867	87.951.885	-192.299.500	-18.256.839	72.117.299	110.630.097	182.747.396
Z-Holland	219.724.903	21.006.580	98.419.854	-235.985.465	-2.481.924	100.683.948	137.747.536	238.431.484
Zeeland	60.095.599	9.718.795	31.460.568	-31.909.212	-10.021.375	59.344.375	47.251.904	106.596.279
N-Brabant	157.632.905	13.694.265	100.784.530	-228.391.041	-46.093.443	-2.372.785	223.920.224	221.547.439
Limburg	84.572.023	22.408.309	53.214.193	-86.980.894	-23.792.099	49.421.532	147.943.331	197.364.863
Flevoland	54.238.175	17.638.410	22.999.288	-45.152.738	-105.754	49.617.380	45.781.443	95.398.823
Totaal	1.324.382.013	157.882.177	669.248.814	-1.300.927.443	-221.355.562	629.230.000	1.565.089.056	2.194.319.056

Overzicht meerjarige decentralisatie-uitkeringen

	Natuur 2018-2021	Monu-mentenzorg 2018-2021	Waddenfonds 2018-2021	Verkeer en vervoer 2018	Verkeer en vervoer 2019	Verkeer en vervoer 2020	Verkeer en vervoer 2021
Groningen	18.800.000	902.832	0	64.788.027	64.784.230	64.688.285	64.690.133
Fryslân	36.650.000	1.463.888	28.878.000	47.725.808	47.723.010	47.652.331	47.653.928
Drenthe	38.350.000	494.185	0	27.822.025	27.820.394	27.779.197	27.780.043
Overijssel	36.450.000	1.249.181	0	67.997.326	67.993.317	67.892.648	67.893.370
Gelderland	39.200.000	1.670.808	0	155.867.421	155.858.281	155.627.454	155.630.904
Utrecht	18.200.000	1.526.928	0	130.455.046	130.447.386	130.254.205	130.253.975
Noord-Holland	26.700.000	4.717.863	0	68.934.465	68.930.424	68.828.340	68.829.630
Zuid-Holland	25.350.000	3.028.763	0	93.965.377	93.959.866	93.820.713	93.817.518
Zeeland	14.850.000	1.327.425	0	26.259.905	26.258.367	26.219.476	26.220.356
Noord-Brabant	53.900.000	1.722.352	0	136.830.033	136.822.007	136.619.385	136.613.435
Limburg	29.800.000	1.777.234	0	70.498.359	70.494.211	70.389.829	70.368.422
Flevoland	7.750.000	118.541	0	33.707.894	33.705.911	33.656.000	33.647.233
Totaal	346.000.000	20.000.000	28.878.000	924.851.686	924.797.404	923.427.863	923.398.947

Overzicht meerjarige decentralisatie-uitkeringen (vervolg)

	Projecten verkeer en vervoer 2018	Projecten verkeer en vervoer 2019	Projecten verkeer en vervoer 2020	Projecten verkeer en vervoer 2021	Zuiderzeelijn (REP) 2018-2020	Bodem-sanering 2018	Bodem-sanering 2019	Bodem-sanering 2020	BRZO 2018-2021	Weidevogels 2018-2019
Groningen	96.420	96.420	97.479	0	15.213.000	2.036.159	2.036.159	2.036.159	450.000	0
Fryslân	0	0	0	0	0	2.240.394	2.240.394	2.240.394	350.000	25.000
Drenthe	1.966.501	1.967.561	1.967.561	1.922.000	0	2.144.561	2.144.561	2.144.561	290.000	0
Overijssel	10.275.785	10.275.785	10.275.784	9.705.750	0	7.545.411	8.145.411	8.145.411	500.000	0
Gelderland	537.196	536.136	537.196	0	0	3.490.456	3.490.456	3.490.456	1.270.000	0
Utrecht	6.400.534	6.400.534	6.399.474	4.950.000	0	2.684.506	2.521.375	2.494.186	520.000	0
Noord-Holland	308.331	308.331	309.391	0	0	2.660.465	2.646.715	2.644.424	910.000	0
Zuid-Holland	1.929.454	1.929.454	1.929.454	0	0	4.125.125	4.125.125	4.125.125	2.560.000	0
Zeeland	0	0	0	0	0	1.367.428	1.367.428	1.367.428	290.000	0
Noord-Brabant	3.201.982	3.201.982	3.204.101	0	0	5.433.319	5.177.810	5.135.225	2.050.000	0
Limburg	14.234.000	13.234.000	13.234.000	6.000.000	0	1.674.897	1.674.897	1.674.897	760.000	0
Flevoland	3.011.866	3.011.866	3.011.866	0	0	426.527	426.527	426.527	100.000	0
Totaal	41.962.069	40.962.069	40.966.306	22.577.750	15.213.000	35.829.248	35.996.858	35.924.793	10.050.000	25.000

Opbouw decentralisatie-uitkering Projecten verkeer en vervoer 2016-2021 (bedragen x € 1000)

	Bedragen 2016										Bedragen 2017										
	Regionaal spoor	*Actie programma OV*	*Mobiliteitsaanpak Maastricht*	*2012 17. N23*	*2014 3. Lenteakkoord*	*2013 2. Decentr Zwolle-Enschede*	*2015 10. Maaslijn Elektrificatie*	*Bezwaar provincie Overijssel*	*Maatregelen spoortraject Heerlen- Aken*	*Totaal DU Projecten verkeer en vervoer*	*Regionaal spoor*	*Actie programma OV*	*Mobiliteitsaanpak Maastricht*	*2014 3. Lenteakkoord*	*2013 2. Decentr Zwolle-Enschede*	*2015 9. ZWEN Elektrificatie*	*2015 10. Maaslijn Elektrificatie*	*Bezwaar provincie Overijssel (prijspeil 2015)*	*Decentralisatie stoptreindiensten Limburg*	*Maatregelen spoortraject Heerlen- Aken*	*Totaal DU Projecten verkeer en vervoer*
Drenthe	1.922	46	0	0	0	0	0	0	0	**1.968**	1.922	46	0	0	0	0	0	0	0	0	**1.968**
Flevoland	0	3.012	0	0	0	0	0	0	0	**3.012**	0	3.012	0	0	0	0	0	0	0	0	**3.012**
Fryslân	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Gelderland incl. SAN	0	537	0	0	4.500	0	0	0	0	**5.037**	0	536	0	6.500	0	0	0	0	0	0	**7.036**
Groningen	0	96	0	0	0	0	0	0	0	**96**	0	97	0	0	0	0	0	0	0	0	**97**
Limburg	0	0	20.316	0	0	0	1.314	0	2.000	**23.630**	0	0	20.316	0	0	0	7.234	0	6.000	3.500	**37.050**
Noord-Brabant incl. SRE	0	3.202	0	0	0	0	0	0	0	**3.202**	0	3.203	0	0	0	0	0	0	0	0	**3.203**
Noord-Holland	0	308	0	18.000	0	0	0	0	0	**18.308**	0	309	0	0	0	0	0	0	0	0	**309**
Overijssel incl. RTW	3.416	570	0	0	3.000	6.063	0	227	0	**13.276**	3.416	571	0	3.500	6.063	7.200	0	227	0	0	**20.977**
Utrecht incl. BRU	4.950	1.451	0	0	0	0	0	0	0	**6.401**	4.950	1.449	0	0	0	0	0	0	0	0	**6.399**
Zeeland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Zuid-Holland	0	1.929	0	0	0	0	0	0	0	**1.929**	0	1.929	0	0	0	0	0	0	0	0	**1.929**
Totaal	10.288	11.151	20.316	18.000	7.500	6.063	1.314	227	2.000	**76.859**	10.288	11.154	20.316	10.000	6.063	7.200	7.234	227	6.000	3.500	**81.981**

Opbouw decentralisatie-uitkering Projecten verkeer en vervoer 2016-2021 (bedragen x € 1000)

	Bedragen 2018								Bedragen 2019						
	Regionaal spoor	*Actie programma OV*	*2013 2. Decentr Zwolle-Enschede*	*2015 10. Maaslijn Elektrificatie*	*Bezwaar provincie Overijssel (prijspeil 2015)*	*Decentralisatie stoptreindiensten Limburg*	*Maatregelen spoortraject Heerlen - Aken*	*Totaal DU Projecten verkeer en vervoer*	*Regionaal spoor*	*Actie programma OV*	*2013 2. Decentr Zwolle-Enschede*	*2015 10. Maaslijn Elektrificatie*	*Bezwaar provincie Overijssel (prijspeil 2015)*	*Decentralisatie stoptreindiensten Limburg*	*Totaal DU Projecten verkeer en vervoer*
Drenthe	1.922	45	0	0	0	0	0	**1.967**	1.922	46	0	0	0	0	**1.968**
Flevoland	0	3.012	0	0	0	0	0	**3.012**	0	3.012	0	0	0	0	**3.012**
Fryslân	0	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	**0**
Gelderland incl. SAN	0	537	0	0	0	0	0	**537**	0	536	0	0	0	0	**536**
Groningen	0	96	0	0	0	0	0	**96**	0	96	0	0	0	0	**96**
Limburg	0	0	0	7.234	0	6.000	1.000	**14.234**	0	0	0	7.234	0	6.000	**13.234**
Noord-Brabant incl. SRE	0	3.202	0	0	0	0	0	**3.202**	0	3.202	0	0	0	0	**3.202**
Noord-Holland	0	308	0	0	0	0	0	**308**	0	308	0	0	0	0	**308**
Overijssel incl. RTW	3.416	570	6.063	0	227	0	0	**10.276**	3.416	570	6.063	0	227	0	**10.276**
Utrecht incl. BRU	4.950	1.451	0	0	0	0	0	**6.401**	4.950	1.451	0	0	0	0	**6.401**
Zeeland	0	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	0	0	**0**
Zuid-Holland	0	1.929	0	0	0	0	0	**1.929**	0	1.929	0	0	0	0	**1.929**
Totaal	10.288	11.150	6.063	7.234	227	6.000	1.000	**41.962**	10.288	11.150	6.063	7.234	227	6.000	**40.962**

Opbouw decentralisatie-uitkering Projecten verkeer en vervoer 2016-2021 (bedragen x € 1000)

	Bedragen 2020							Bedragen 2021				
	Regionaal spoor	Actie programma OV	2013 2. Decentr Zwolle-Enschede	2015 10. Maaslijn Elektrificatie	Bezwaar provincie Overijssel (prijspeil 2015)	Decentralisatie stoptreindiensten Limburg	Totaal DU Projecten verkeer en vervoer	Regionaal spoor*	2013 2. Decentr Zwolle-Enschede*	Bezwaar provincie Overijssel (prijspeil 2015)	Decentralisatie stoptreindiensten Limburg	Totaal DU Projecten verkeer en vervoer
Drenthe	1.922	46	0	0	0	0	**1.968**	1.922	0	0	0	**1.922**
Flevoland	0	3.012	0	0	0	0	**3.012**	0	0	0	0	**0**
Fryslân	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	**0**
Gelderland incl. SAN	0	537	0	0	0	0	**537**	0	0	0	0	**0**
Groningen	0	97	0	0	0	0	**97**	0	0	0	0	**0**
Limburg	0	0	0	7.234	0	6.000	**13.234**	0	0	0	6.000	**6.000**
Noord-Brabant incl. SRE	0	3.204	0	0	0	0	**3.204**	0	0	0	0	**0**
Noord-Holland	0	309	0	0	0	0	**309**	0	0	0	0	**0**
Overijssel incl. RTW	3.416	570	6.063	0	227	0	**10.276**	3.416	6.063	227	0	**9.706**
Utrecht incl. BRU	4.950	1.449	0	0	0	0	**6.399**	4.950	0	0	0	**4.950**
Zeeland	0	0	0	0	0	0	**0**	0	0	0	0	**0**
Zuid-Holland	0	1.929	0	0	0	0	**1.929**	0	0	0	0	**0**
Totaal	10.288	11.155	6.063	7.234	227	6.000	**40.966**	10.288	6.063	227	6.000	**22.578**

* de bedragen voor deze projecten zijn structureel

Verklaring afkortingen (voormalige plusregio's):

SAN = Stadsgewest Arnhem Nijmegen
SRE = Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
BRU = Bestuur Regio Utrecht
RTW = Regio Twente

Bijlage 19 Toelichting maatstaven

Aantal inwoners

Het aantal inwoners van de provincie op 1 januari van het uitkeringsjaar.

Aantal inwoners landelijk gebied

Het aantal inwoners van binnen de provincie gelegen landelijk gebied op 1 januari van het uitkeringsjaar.

Aantal inwoners groei

De som van de toename van het aantal inwoners in de gemeenten van de provincie over de periode 1 januari 2009-1 januari 2030, voor zover de toename van het aantal inwoners in de gemeente de 10% te boven gaat.
De gegevens zijn afkomstig van het CBS en bevroren op de stand van 23 oktober 2009.

Aantal inwoners krimp

De som van de afname van het aantal inwoners in de gemeenten van de provincie over de periode 1 januari 2009-1 januari 2030, voor zover de afname van het aantal inwoners in de gemeente de 4% te boven gaat.
De gegevens zijn afkomstig van het CBS en bevroren op de stand van 23 oktober 2009.

Aantal inwoners omgevingsadressendichtheid

Het aantal inwoners van de provincie op 1 januari van het uitkeringsjaar indien de omgevingsadressendichtheid van een provincie beneden de waarde van 1000 ligt.

Oppervlakte land

Het aantal hectaren land in de provincie in het uitkeringsjaar.

Oppervlakte water

Het aantal hectaren water in de provincie in het uitkeringsjaar.
Voor uitkeringsjaar 2016 en 2017 wordt de voorlopige stand 2016 gehanteerd.

Aantal woonruimten

Het aantal woonruimten in de provincie op 1 januari van het uitkeringsjaar.
Gehanteerd zijn de voorlopige aantallen woonruimten op 1 januari 2016.

Oeverlengte

De totale lengte in hectometers van de oevers van het binnenwater in de provincie in het uitkeringsjaar.

EHS Groen

Het aantal hectaren land in de provincie in gebruik als bos, droog natuurlijk terrein, nat

natuurlijk terrein en overig agrarisch gebruik binnen de contouren van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) zoals gebruikt door het Planbureau voor de Leefomgeving in het kader van het programma 'Monitor Nota Ruimte 3'.
De maatstaf is bevroren op de stand van 1 januari 2006.

Oppervlakte bedrijventerreinen
Het aantal hectaren terrein in gebruik voor nijverheid, handel en zakelijke dienstverlening in de provincie.
Voor zowel uitkeringsjaar 2016 als 2017 worden de cijfers over 2012 gehanteerd, behorend bij de voorlopige provinciale indeling 2016.

Gewogen weglengte
De gewogen weglengte in kilometers van de wegen in beheer bij de provincie. De weging betreft zowel de dichtheid (aantal inwoners en banen in relatie tot de oppervlakte van de provincie) als de bodemgesteldheid. De formule luidt als volgt:

Gewogen weglengte =(1+((aantal inwoners + aantal banen)/oppervlakte land)*0,03)*(bodemfactor totaal+0,5))*provinciale weglengte.

Inrichtingen gevaarlijke stoffen
Het aantal inrichtingen in het Register risico's gevaarlijke stoffen (RRGS) in de provincie waarvoor de provincie bevoegd gezag is.
De aantallen zijn gebaseerd op de registratie door het IPO volgens het Registratiebesluit externe veiligheid van VROM en de Ministeriële regeling provinciale risicokaart van BZK en zijn bevroren op de stand van 10 juli 2010.

Werkgelegenheid
Het gemiddeld aantal banen in december van werknemers in dienst van bedrijven en instellingen in de provincie.
Voor zowel uitkeringsjaar 2016 als 2017 wordt de voorlopige stand december 2014 gehanteerd.

Stuwende werkgelegenheid
Het gemiddeld aantal banen in december van werknemers in de bedrijfstakken landbouw, bosbouw en visserij, delfstofwinning, industrie, productie, distributie, vervoer, opslag en communicatie, financiële instellingen en onroerendgoedhandel en de bedrijfsklasse groothandel en handelsbemiddeling in de provincie.
De gegevens, afkomstig van het CBS, zijn gebaseerd op de Standaardbedrijfsindeling (SBI) 1993 en bevroren op de voorlopige stand december 2009.

Vast bedrag
Eénmaal voor alle provincies hetzelfde bedrag.

Opbrengst per opcent MRB

Het Ministerie van Financiën verstrekt de gegevens over de opbrengst van de opcenten die per provincie worden geheven op de motorrijtuigenbelasting. Tot en met uitkeringsjaar 2015 geldt dat de verdeling voor jaar t is gebaseerd op de definitieve opbrengstgegevens over jaar t-2. Vanaf uitkeringsjaar 2016 is overgegaan op peiljaar t (zie paragraaf 2.2 van de meicirculaire 2015).

Deze brochure is een uitgave van:
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
B&F/Bekostiging Binnenlands Bestuur
Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag